ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ СТАТИСТИКА ҚЎМИТАСИ
ФАРҒОНА ВИЛОЯТ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

БЕШАРИҚ ТУМАНИНИНГ СТАТИСТИК АХБОРОТНОМАСИ

2019 ЙИЛ
ЯНВАРЬ-СЕНТЯБЬ

- 2019 -

Қисқартма ва шартли белгилар

%.	–	фоиз	л.	–	литр
млрд.	–	миллиард	0,0	–	катта бўлмаган миқдор
млн.	–	миллион	м.	–	марта
млн.АҚШ долл.	–	миллион АҚШ доллари	_	–	кўрсаткичнинг йўқлиги
кв.	–	квадрат	га.	–	гектар
км.	–	километр	тн.	–	тонна
м.	–	метр	1), 2), 3)......	–	изоҳнинг мавжудлиги

МУНДАРИЖА

	бет.
БЕШАРИҚ ТУМАНИ ХАРИТАСИ ВА АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ	**5-10**
I. ТУМАННИНГ АСОСИЙ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ	**10-15**
Асосий иқтисодий кўрсаткичлар	10-15
II. САНОАТ	**16-18**
Саноат ишлаб чиқариш ҳажми ҳамда саноат ишлаб чиқаришда кичик бизнеснинг ҳиссаси	16-17
Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш давлат ва нодавлат секторларидаги улуши	18
III. ХИЗМАТЛАР	**19-23**
Хизматлар соҳаси	19-20
Иқтисодий фаолият турлари бўйича бозор хизматлари	21
Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар таркиби ва ўсиш суръатлари	22-23
IV. КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ УМУМИЙ ТАВСИФИ	**24-27**
Корхона ва ташкилотларнинг умумий тавсифи	24-25
Кичик тадбиркорлик субъектлари (фермер хўжаликларисиз)	25-26
Хорижий инвестициялар ва сармоялар иштирокидаги корхоналар	27
Оилавий корхоналар	27
V. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ВА ҚУРИЛИШ	**28-31**
Асосий капиталга киритилган инвестициялар	28-29
Янги қурилиш ва реконструкция ҳисобидан фойдаланишга топширилган турар–жой ва ижтимоийсоҳа объектлари	30
Қурилиш фаолияти	31
VI. ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИ ВА ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР	**32-34**
Туманнинг чакана савдо товар айланмаси	32-33
Туманнинг ташқи савдо айланмаси	34
VII. ҚИШЛОҚ, ЎРМОН ВА БАЛИҚ ХЎЖАЛИГИ	**35-43**
Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг хўжаликлар тоифалари бўйича тақсимланиши	35
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги соҳасининг асосий кўрсаткичлари	36
Қишлоқ хўжалиги экинлари майдони	37-39
Деҳқончилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш	39-40
Чорва моллари ва паррандалар бош сони	41-42
Ишлаб чиқарилган чорвачилик маҳсулотлари	42-43
VIII. ДЕМОГРАФИЯ ВА МЕҲНАТ БОЗОРИ	**44-49**
Аҳоли сони	44
Аҳолининг табиий ҳаракати ва миграция кўрсаткичлари	45-47
Туманнинг ижтимоий кўрсаткичлари	44-49

Фарғона вилояти
Бешариқ туманининг
ХАРИТАСИ

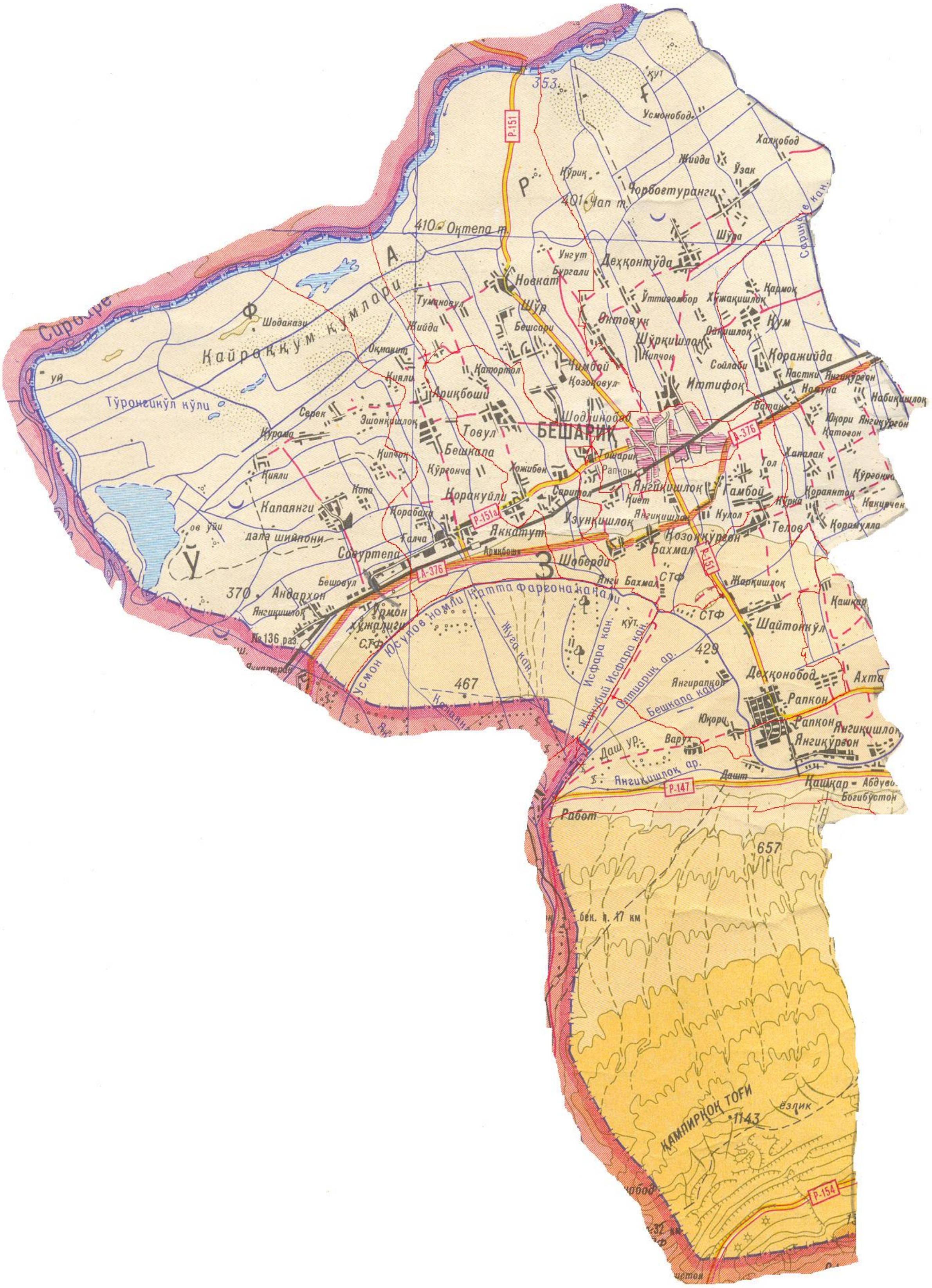

Бешариқ туманини ташкил топиш тарихи

Октябр тунтарилишидан сунг дастлабки хокимият органи-инкилобий кумита Бешарикда 1919 йил октябр ойида тузилди. Кумита раислигига Куконлик Иброхимжон Ортикмухаммедов тайинланди. Матвей Шевков, Шермат Карвонов, Абдулла Набиев, Юрий Авакумов, Абдулла Эшкелдиев, Умаркул Исахужаев, Ортик Сулаймонкулов ва Хамдам Каландаровлар кумита аъзолари булдилар.

1922 йил сентябр ойида булас кумиталари тузилди. Бешарик, Жанжал ва Яйпан буласларига Крафтларнинг ёг заводи базаси ташкил этилган момик фабрикасининг фаол ишчилари Умаркул Исахужаев, Отабой ва Ортик Сулаймононкуловлар раис этиб сайландилар.

1923 йилда карз ширкати тузилди. Ширкатнинг кишлоклардаги вакиллари воситачилигида дехконларга галла, уруглик, саноат моллари ва бошка турмуш учун зарур ашёлар карзга берила бошланди.

Исокжон Йулдошев номига берилган, йиллар уз таъсирини курсатиб саргайтирган, 903-ракамли хисоб дафтарчасидан куйидаги маълумотларни укиш мумкин: 3 таноб ердан 25 пуд, яъни 400 кг пахта топшириш мажбуриятини олган. Давлат унга уруглик чигит, бугдой, пул берган. Йил охирида 796 кг пахта топшириб, яна 100 сум пул олган.

1925-1926 йилларда ер-сув ислохати утазилди. Ислохат комиссиясига кейинчалик Республика Олий Суди раиси булиб ишлаган Усмон Абдурахмонов бошчилик килди.

1926 йил 29 сентябрда республикада дастлабки туманларни ташкил этиш тугрисида Олий хокимият органининг фармони эълон килинди. Бешарик тумани республика шаркида, вилоят жанубида жойлашган. Ана шу фармон ижросини таъминлаш максадида Бешарикда Шермат Карвонов раислигида комиссия тузилди ва у 3 гурухга булиниб иш бошлади. Гурухларга Рузимат Алиев, Эхсон Каримов, Мамадали Валиевлар бошчилик килдилар. Йил охирига кадар янги туман урамида 9623 та оила истикомат киладиган 83 та ахоли пункти 21 та кишлок шуросига бириктирилди.

Туман ахолисининг купчилиги кишлок хужалигида банд булиб, 1927 йилда 15894 десятина экин майдонлари булган. Бирок бу 1-жахон Уруши арафасидаги курсатгичдан 1196 десятина кам эди. Вилоят партия архивидан олинган маълумотга кура 1927 йилда 1914 йилга нисбатан пахта, беда, шоли экинлари майдони купайиб, бошка экинлар, бог ва токзорлар майдони кискарган. Республика Марказий Статистика Бюросидан олинган маълумотга кура, туманда 11480 та дехкон хужалиги булган. Жумладан, ярим десятинадан кам ери борлар (улар асосан катта ер эгаларидан ижарага ер олиб, дехкончилик килишган ва чорикорлар дейилган) 1380 хужалик, 2 десятинагача ери борлар яъни камбагал дехконлар 7060 хужалик, 6 десятинагача ери борлар, яъни уртахол дехконлар 1380 хужалик, 6 десятинадан ортик ери борлар 10 та хужалик. Бу пайтда ахоли кулида 13463 бош от, 108 бош туя, 5569 бош хукиз, 761 бош эшак булган. Бир десятина бир гектардан ортикрок (аникроги 1,0925 гектар) булишини эсласак, колхозлаштириш арафасидаги хакикий ахвол аён булади.

2017-2021 ЙИЛЛАРДА ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ

давлат ва жамият қурилишини такомиллаштиришга йўналтирилган демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш ва мамлакатни модернизация қилишда парламентнинг ҳамда сиёсий партияларнинг ролини янада кучайтириш, давлат бошқаруви тизимини ислоҳ қилиш, давлат хизматининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини ривожлантириш, «Электрон ҳукумат» тизимини такомиллаштириш, давлат хизматлари сифати ва самарасини ошириш, жамоатчилик назорати механизмларини амалда татбиқ этиш, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда оммавий ахборот воситалари ролини кучайтириш;

қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишга йўналтирилган суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш кафолатларини мустаҳкамлаш, маъмурий, жиноят, фуқаролик ва хўжалик қонунчилигини, жиноятчиликка қарши курашиш ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш тизими самарасини ошириш, суд жараёнида тортишув тамойилини тўлақонли жорий этиш, юридик ёрдам ва ҳуқуқий хизматлар сифатини тубдан яхшилаш;

иқтисодиётни янада ривожлантириш ва либераллаштиришга йўналтирилган макроиқтисодий барқарорликни мустаҳкамлаш ва юқори иқтисодий ўсиш суръатларини сақлаб қолиш, миллий иқтисодиётнинг рақобатбардошлигини ошириш, қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш ва жадал ривожлантириш, иқтисодиётда давлат иштирокини камайтириш бўйича институционал ва таркибий ислоҳотларни давом эттириш, хусусий мулк ҳуқуқини ҳимоя қилиш ва унинг устувор мавқеини янада кучайтириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини рағбатлантириш, ҳудудлар, туман ва шаҳарларни комплекс ва мутаносиб ҳолда ижтимоий-иқтисодий тараққий эттириш, инвестициявий муҳитни яхшилаш орқали мамлакатимиз иқтисодиёти тармоқлари ва ҳудудларига хорижий сармояларни фаол жалб этиш;

ижтимоий соҳани ривожлантиришга йўналтирилган аҳоли бандлиги ва реал даромадларини изчил ошириб бориш, ижтимоий ҳимояси ва соғлиғини сақлаш тизимини такомиллаштириш, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, арзон уй-жойлар барпо этиш, йўл-транспорт, муҳандислик-коммуникация ва ижтимоий инфратузилмаларни ривожлантириш ҳамда модернизация қилиш бўйича мақсадли дастурларни амалга ошириш, таълим, маданият, илм-фан, адабиёт, санъат ва спорт соҳаларини ривожлантириш, ёшларга оид давлат сиёсатини такомиллаштириш;

хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни таъминлаш, чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий руҳдаги ташқи сиёсат юритишга йўналтирилган давлатимиз мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш, Ўзбекистоннинг ён-атрофида хавфсизлик, барқарорлик ва аҳил қўшничилик муҳитини шакллантириш, мамлакатимизнинг халқаро нуфузини мустаҳкамлаш.

Вилоят	**Фарғона**
Туман	**Бешариқ**
Маркази	***Бешариқ шаҳри***
Ташкил топган вақти	***29.09.1926***
Умумий майдони, ***минг км^2***	***778 км^2***
Туманга бўйсунувчи шаҳарчалар	10 ***та***
Қишлоқ фуқаролари йиғинлари сони	**-**
Маҳалла фуқаролари йиғинлари сони	***62 та***
Қишлоқ аҳоли пунктлари	***96 та***
2019 йил 1сентябь ҳолатидаги доимий аҳоли сони, минг киши	**225,9**
ш,ж,: **эркаклар**	**114,4**
аёллар	**111,5**
Вилоят марказигача бўлган масофа, км	***115 км***
Чегарадош вилоятлар	***Андижон, Наманган***
Чегарадош туманлар	***Фурқат, Ўзбекистон***

МАЪЛУМОТ УЧУН

Маданият ва спорт муассасалари

Театрлар сони	**бирлик**	**-**
Улардаги ўрин	ўрин	-
Кинотеатрлар сони	бирлик	1
Улардаги ўрин	ўрин	500
Кутубхоналар сони	бирлик	97
Улардаги кутубхона фонди	минг экз.	352,8
Маданият саройлари сони	бирлик	1
Миллий маданий марказлар сони	бирлик	-
Музейлар сони	бирлик	1
Тарихий обидалар сони	бирлик	8
Шу жумладан		
Наби қишлоқ масжиди	бирлик	1
Оқмозор зиёратгох	бирлик	1
Махшадий майдони	бирлик	1
Рапқонмозортепа	бирлик	1
Умматбобо	бирлик	1
Бурнушо	бирлик	1
Чилмахрам бува	бирлик	1
Иккинчи жаҳон қатнашчиларига бағишланган "Она ва бола" ёдгорлиги	бирлик	1
Стадионлар сони БЎСМ	бирлик	2
Ёпиқ сув хавзалари сони	бирлик	1
Диний муассасалар	**бирлик**	**5**
Масжидлар сони	бирлик	5
Мадрасалар	бирлик	-
Улардаги ўқувчи ўрни	ўрин	-

Автомобилларга ёқилғи ва газ қуйиш шаҳобчалари

АЁҚШлар сони	**бирлик**	**16**
Шу жумладан		
Бензин билан	бирлик	13
Сиқилган метан гази билан	бирлик	1
Пропан гази билан	бирлик	2
Бозорлар сони	**бирлик**	**2**
Шу жумладан		**2**
Деҳқон бозорлари	бирлик	1
Буюм бозорлари	бирлик	1
Хуқуқий хизмат кўрсатиш идоралари	**бирлик**	**3**
шу жумладан		
Нотариуслар	бирлик	2
Бошқалар (ЗАГС)	бирлик	1
Кўнгил очар боғлар (парклар)	**бирлик**	**1**
шу жумладан		
Атракционли парклар	бирлик	1

I. ТУМАННИНГ АСОСИЙ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Асосий иқтисодий кўрсаткичлар

(2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида)

	Жами		Аҳоли жон бошига	
	млрд. сўм	*2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан фоизда*	*минг сўм*	*2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан фоизда*
Саноат	328,3	107,7	1462,4	105,8
Истеъмол товарлари	207,6	107,7	924,7	105,9
Асосий капиталга инвестициялар	910,3	960,4	4054,6	943,4
Қурилиш ишлари	250,0	307,3	1113,6	279,2
Чакана товар айланмаси	331,5	101,5	1476,8	99,8
Хизматлар, жами	169,7	103,4	756,1	101,6

Ташқи савдо айланмаси

(млн. АҚШ доллари)

	Ташқи савдо айланмаси	*Экспорт*	*Импорт*	*Сальдо*
2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида	25,7	11,2	14,5	-3,3

Бешариқ туманининг Фарғона вилояти билан солиштирма асосий иқтисодий кўрсаткичлари

(январь-сентябрь ойларида)

	Ҳажми млрд. сўм	***2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан фоизда***	***Бешариқ туманининг Фарғона вилоятида тутган улуши, %да***
Саноат маҳсулоти	328,3	107,7	2,3
Истеъмол товарлари	207,6	107,7	4,6
Асосий капиталга киритилган инвестициялар	910,3	960,4	12,9
Қурилиш ишлари	250,0	307,3	7,9
Юк айланмаси *(млн. тн-км)*	22,4	101,3	2,2
Йўловчи айланмаси *(млн.йўловчи-км)*	312,3	101,3	2,9
Чакана товар айланмаси	331,5	101,5	3,6
Хизматлар, жами	169,7	103,4	2,1
Ташқи савдо айланмаси *(млн. АҚШ долл)*	**25,7**	**421,3**	**2,5**
Экспорт	11,2	102,6	2,6
Импорт	14,5	523,2	2,4

Асосий иқтисодий кўрсаткичларнинг таҳлили

	2019 йил январь-сентябрь, млрд. сўм		
	Ўзбекистон Республикаси	Фарғона вилояти	Бешариқ тумани
Саноат	234693,1	14348,2	328,3
ўсиш суръати, фоизда	107,0	107,0	107,7
Истеъмол товарлари	78978,9	4557,7	207,6
ўсиш суръати, фоизда	115,7	108,7	107,7
Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	156667,1	13767,9	982,5
ўсиш суръати, фоизда	102,4	104,0	106,4
Асосий капиталга инвестициялар	134029,4	7040,1	910,3
ўсиш суръати, фоизда	146,0	169,1	960,4
Қурилиш ишлари	50922,2	3147,2	250,0
ўсиш суръати, фоизда	119,3	125,7	307,3
Чакана товар айланмаси	114 954,0	9087,0	331,5
ўсиш суръати, фоизда	107,0	104,8	101,5
Жами хизматлар	135572,0	8001,2	169,7
ўсиш суръати, фоизда	112,7	110,0	103,4
Экспорт, млн.АҚШ доллари	13 677,0	436,1	11,2
ўсиш суръати, фоизда	145,5	111,5	102,6
Импорт, млн. АҚШ доллари	17 968,8	601,1	14,5
ўсиш суръати, фоизда	131,5	89,3	523,2

БЕШАРИҚ тумани асосий иқтисодий кўрсаткичларида кичик бизнес улуши

(2019 йил январь-сентябрь ойларида,фоиз хисобида)

Саноат	Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	Инвестиция	Қурилиш ишлари	Чакана товар айланмаси	Жами хизматлар	Экспорт	Импорт
39,1	99,0	9,8	30,0	98,4	96,8	99,0	98,9

Саноат хажми 328,3 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 8 ўрин	**Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари хажми** 982,5 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 3 ўрин	**Инвестициялар хажми** 910,3 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 2 ўрин	**Қурилиш ишлари хажми** 250,0 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 4 ўрин

Чакана товар айланмаси 331,5 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 9 ўрин	**Жами хизматлари хажми** 169,7 млрд. сўм **вилоятдаги ўрни** 9 ўрин	**Эскпорт хажми** 11,2 млн. АҚШ доллари **вилоятдаги ўрни** 7 ўрин	**Импорт хажми** 14,5 млн. АҚШ доллари **вилоятдаги ўрни** 10 ўрин

II. САНОАТ

Дастлабки маълумотларга асосан жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида Бешариқ туманида фаолият кўрсатаётган саноат корхоналари томонидан 328,3млрд.сўмлик саноат махсулотлари ишлаб чиқарилишига эришилди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 107,7 % ни ташкил этди.

Ҳисобот йилида 207,6 млрд. сўмлик истеъмол товарлари ишлаб чиқарилиб, 2018 йил январь-сентябрига нисбатан 107,7 фоизни ташкил этди. Жумладан, 66,9 млрд. сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиб умумий ҳажмга нисбатан 32,1 % ни ташкил қилиб, 140,7 млрд. сўмлик ноозиқ-овқат моллари (2018 йил январь-сентябрига нисбатан мосравишда 106,7 фоиз ва 106,2 фоиз) ишлаб чиқарилди ва умумий ҳажмга нисбатан 67,9 % ни ташкил қилди.

2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида истеъмол товарлари ишлаб чиқариш улуши, *фоизда*

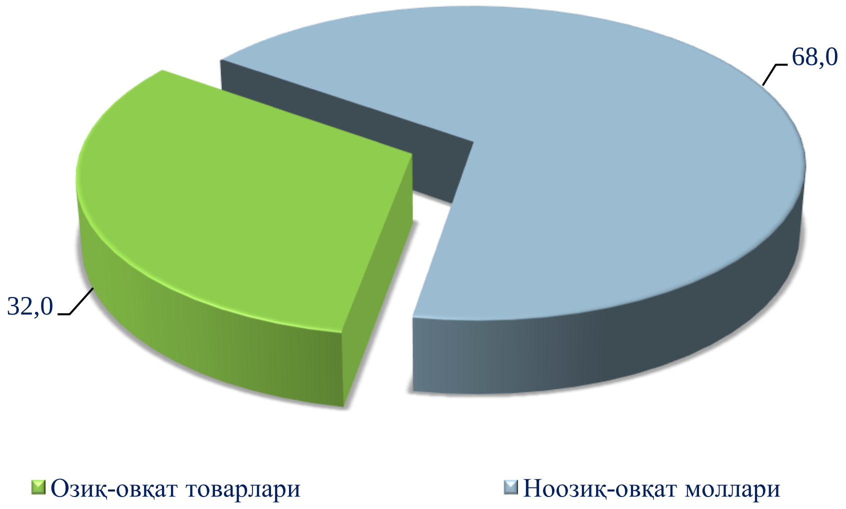

Саноат ишлаб чиқаришда кичик бизнеснинг ҳиссаси

Бугунги кунда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз ички бозорини товар ва хизматлар билан таъминлашда, аҳоли бандлиги ва реал даромадларини оширишда, ресурсларни оқилона тақсимлаш ва улардан самарали фойдаланишда, ижтимоий гуруҳлар даромадларининг номутаносиблигини

камайтиришда, иқтисодиётнинг турли тармоқлари ўртасидаги ўзаро алоқаларни яхшилашда катта аҳамиятга эга бўлиб, ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг асосий катализатори ҳисобланади. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари бозор конъюнктураси ўзгаришларига ҳам, истеъмолчи талаби ўзгаришларига ҳам тез мослашишга қодир бўлиб, истеъмол бозоридаги мувозанатни ушлаб туришда муҳим роль ўйнайди, шунингдек, рақобат муҳитининг шаклланишига хизмат қилади.Жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида туманда 328,3млрд.сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилиши амалга оширилган бўлиб, шундан 128,3 млрд.сўм ёки умумий ҳажмнинг 39,1 % ни кичик бизнес субъектлари томонидан ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти ташкил қилганлигини кўришимиз мумкин.

Январь-сентябрь ойларида Бешариқ туманида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг таркиби *(млрд. сўмда)*

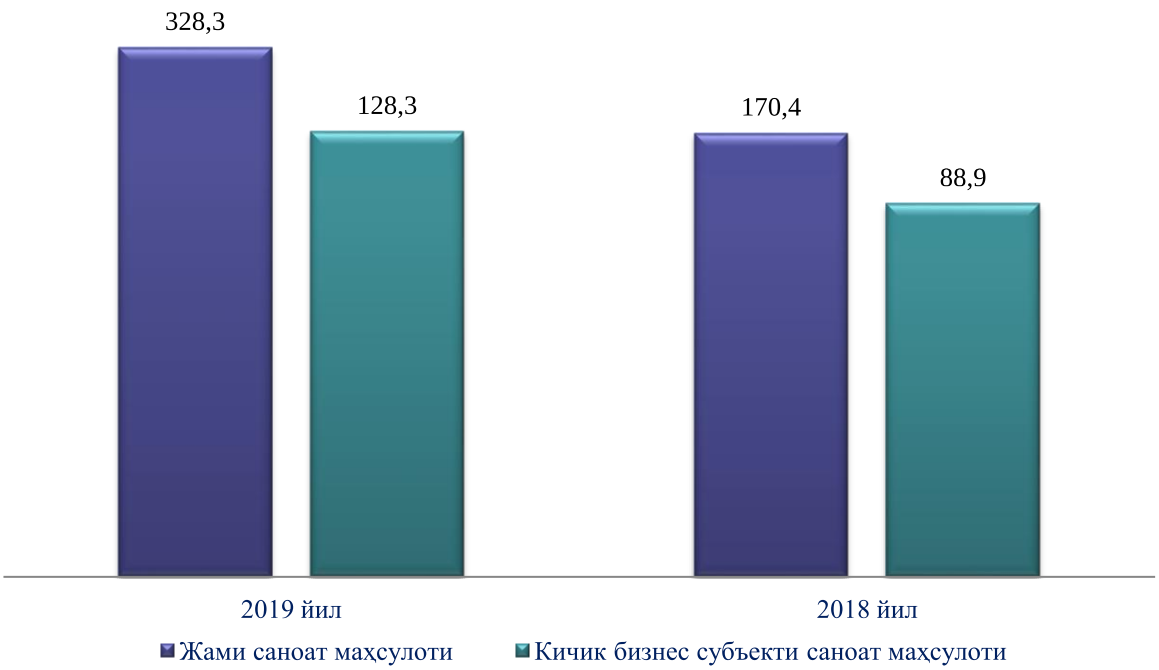

Давлат ва хусусий секторнинг ўзаро муносабати мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий барқарор вазиятни таъминлашда хусусий бизнеснинг манфаатдорлигини оширишда катта хизмат қилади. Ўз навбатида, мамлакатимизда давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш борасида олиб борилаётган ислоҳотлар натижаси ўларок Бешариқ туманида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмида нодавлат секторнинг улуши салмоқли эканлигини кўриш мумкин. Тармоқ корхоналари томонидан жорий йилнинг

январь-сентябрь ойларида 328,3млрд. сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилди ёки ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 107,7% ни ташкил этди, шунинг билан бирга тармоқ корхоналари томонидан жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида193,1 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб умумий ҳажмга нисбатан 58,8 % ташкил этсада, худудий корхоналари томонида эса 135,1 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, умумий ҳажмга нисбатан 41,2 % ташкил этди.

Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш давлат ва нодавлат секторларида *(фоиз ҳисобидаги улуши)*

Ривожланган хорижий давлатлар тажрибаси шуни кўрсатадики, саноат мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишида муҳим ўрин тутади. Шу нуқтаи назардан келиб чиқиб Фарғона вилояти ва туманларда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти ҳажмини туманлараро ҳамда туманларни шаҳар кўрсаткичлари билан таққослаш орқали таҳлил қилиш, саноат маҳсулотини аҳоли жон бошига тўғри келадиган миқдори динамикасини кузатиб бориш, ҳудудлардаги устувор вазифаларни ва ўсиш нуқталарини белгилаш муҳим аҳамият касб этади. Ўз навбатида жорий йилнинг январь-сентябрь ойларида Бешариқ туманида саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилиши 328,3млрд.сўмни ташкил этиб, мазкур кўрсаткич Фарғона вилоятининг жами саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилишида 2,3 % ташкил этди. Туманда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти ҳажми аҳоли жон бошига 1462,4 мингсўмни ёки ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 105,8 % га етказилганлигини кузатишимиз мумкин. Шунингдек, туманда истеъмол товарлари ишлаб чиқарилиши 207,6 млрд. сўмни ташкил қилиб, Фарғона вилоятининг жами истеъмол товарлари ишлаб чиқарилишида 4,6 % ташкил этди. Туманда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари аҳоли жон бошига 924,7 мингсўмни ёки ўтган йилнинг мос

даврига нисбатан ўсиш суръати 105,9 % га етказилганлигини кузатишимиз мумкин.

III. ХИЗМАТЛАР

Хизматлар соҳасини ривожлантириш ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантиришнинг энг муҳим шартларидан бири ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатда олиб борилаётган бозор ислоҳотлари жамиятни ривожлантиришнинг энг муҳим ижтимоий-иқтисодий вазифаларини ҳал қилишда хизмат кўрсатиш соҳасининг ролини оширишга катта таъсир кўрсатади. Хизматларнинг хилма-хиллиги аҳолининг катта қисмини ҳаёт сифатини ва фаровонлигини яхшилаш имконини беради. Натижада, 2019 йил январь–сентябрь ойларида хизматлар ишлаб чиқариш ҳажми 169,7 млрд. сўмни ташкил этди. Ўсиш суръати ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 103,4 % ни ташкил этди.

Бешариқ туманида жами хизматларнинг ўсиш суръатларининг динамикаси %да

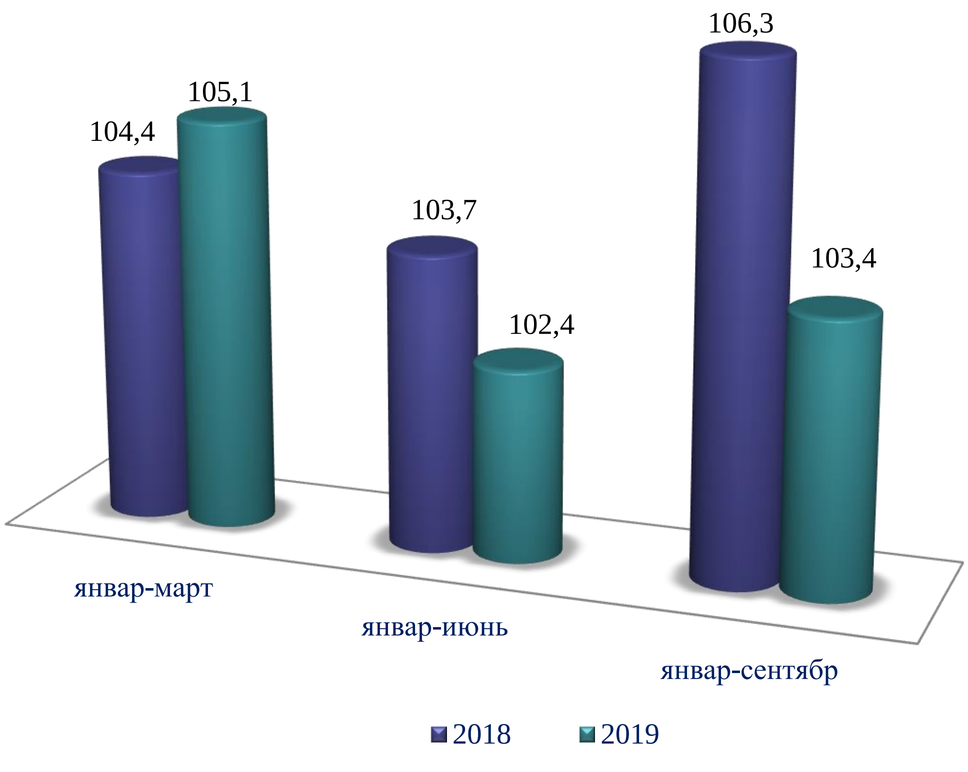

Бешариқ туманида 2019 йилда ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) хизмат ҳажмининг ўсиши

январь
- 15,8 млрд. сўм

январь-февраль
- 34,0 млрд. сўм

январь-март
- 51,9 млрд.сўм

январь-апрель
- 68,6 млрд. сўм

январь-май
- 86,6 млрд. сўм

январь-июнь
- 103,0 млрд. сўм

январь-июль
- 124,8 млрд. сўм

январь-августь
- 146,3 млрд. сўм

январь-сентябрь
- 169,7 млрд. сўм

Иқтисодий фаолият турлари бўйича бозор хизматлари ишлаб чиқариш

(2019 йил январь-сентябрь ойлари учун)

	Млрд.сўм	Ўсиш суръати, % да	Жамига нисбатан % да
Хизматлар – жами	**169,7**	**103,4**	**100,0**
шу жумладанасосий турлари бўйича:			
алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари	0,5	110,6	0,3
молиявий хизматлар	0,02	102,8	0,0
транспорт хизматлари	37,7	100	22,2
шу жумладан: автотранспорт хизматлари	35,8	95,6	21,1
яшаш ва овқатланиш хизматлари	0,5	100,1	0,3
савдо хизматлари	85	100,7	50,1
кўчмас мулк билан боғлиқ хизматлар	1,85	100	1,1
таълим соҳасидаги хизматлар	13,4	100,2	7,9
соғлиқни сақлаш соҳасидаги хизматлар	4,6	105,9	2,7
ижара хизматлари	3,7	100,2	2,2
компьютерлар вамаишийтоварларни таъмирлаш бўйича хизматлар	8,2	100,4	4,8
шахсий хизматлар	11	100,1	6,5
меъморчилик, муҳандислик изланишлари, техник синовлар ва таҳлил соҳасидаги хизматлар	0,09	101	0,1
бошқа хизматлар	2,9	101,5	1,7

Иқтисодий фаолият турлари бўйича ишлаб чиқарилган (кўрсатилган) бозор хизматларнинг ҳажми

(январь–сентябрь ойларида)

Бешариқ туманида энг катта хизмат ҳажми савдо хизматлар (85 млрд. сўм) ва транспорт хизматлари (37,7 млрд. сўм)га тўғри келади.

Энг кичик хизмат ҳажми эса меъморчилик, муҳандислик изланишлари, техник синовлар ва таҳлил соҳасидаги хизматлар (0,09 млрд) ва молиявий хизматлар (0,02 млрд. сўм) тўғри келади.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича хизматлар таркиби, *фоизда*

(январь–сентябрь ойларида)

Бешариқ тумани бўйича юқори улуш савдо хизматлар (50,1 %) ва транспорт хизматлари (22,2 %)да қайд этилди.

Унча юқори бўлмаган улуш меъморчилик, муҳандислик изланишлари, техник синовлар ва таҳлил соҳасидаги хизматлар (0,1 %), молиявий хизматлар

(0,01 %) да қайд этилди

IV.КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИНГУМУМИЙ ТАВСИФИ

Корхоналар ва ташкилотлар ягона давлат регистри маълумотларига кўра, Бешариқ туманида 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган юридик шахслар сони (дехқон,фермер хўжаликларисиз)1103 тани ташкил қилиб, шундан 1087 таси ёки 98,5 фоизи фаолият кўрсатмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг асосий қисми савдода 247 та (22,4 фоизи), саноат 140 та (12,7 фоизи), қурилиш 75 та (6,8 фоизи) ва яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 31 та (2,8 фоизи),қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги87 та (7,9 фоизи),Қурилиш 75 та (6,8 фоизи) соҳаларига тўғри келади.

Бешариқ туманида 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотлар иқтисодий фаолият турлари бўйича қуйидагича тақсимланади

(дехқон, фермер хўжаликларисиз)

	Рўйхатга олинганлар		***Фаолият кўрсатаётганлар***	
	бирлик	***якунга нисбатан фоизда***	***бирлик***	***якунга нисбатан фоизда***
Жами	**1103**	**100,0**	**1087**	**100,0**
шу жумладан:				
қишлоқ, ўрмон вабалиқ хўжалиги	87	7,9	87	8,0
саноат	140	12,7	140	12,9
қурилиш	75	6,8	74	6,8
савдо	247	22,4	242	22,3
ташиш ва сақлаш	51	4,6	49	4,5

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	якунга нисбатан фоизда	бирлик	якунга нисбатан фоизда
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	31	2,8	31	2,9
ахборот ва алоқа	34	3,1	33	3,0
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	38	3,4	37	3,4
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	400	36,3	394	36,2

Рўйхатга олинган корхоналар умумий сонининг 94,2 фоизи нодавлат мулки шаклидаги корхоналар, шундан 25,6 фоизи хусусий корхоналар, 0,2 фоизи акциядорлик жамиятлари, 74,2 фоизи бошқа корхоналар улушига тўғри келди.

2019 йил январь-сентябрь ойларида жами 200 та янги корхона ва ташкилотлар рўйхатга олинган (шундан кичик бизнес субъектлари 181 та).

Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги рўйхатга олинган корхона ва ташкилотларнинг 37,5 фоизи савдо, 18,0 фоизи саноат ва 6,5 фоизи қурилиш соҳаларига тўғри келади.

Ҳисобот даврида 17 та корхона ва ташкилотлар фаолияти тугатилган бўлиб, улардан 17 таси (жами фаолияти тугатилганларнинг 100,0 фоизи) ихтиёрий тугатилиш тартибини қўллаш орқали тугатилган.

Кичик тадбиркорлик субъектлари

(деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

2019 йил 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган кичик бизнес субъектлари сони 801 тани ташкил этиб, шундан 787 таси фаолият юритмоқда. Шунингдек, 2019 йил январь-сентябрь ойларида янги ташкил этилган кичик бизнес субъектлари сони 181 тани ташкил этади. Ўз навбатида фаолиятини тугатган кичик бизнес субъектлари сони 14 тани (жамига нисбатан 1,7 фоиз) ташкил этмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари бўйича рўйхатга олинган кичик тадбиркорлик субъектларининг асосий қисми савдо 247 та (30,8 фоизи), саноат 138 та (17,2 фоизи), қурилиш 75 та (9,4 фоизи) ҳамда яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 31 та (3,9 фоизи) соҳаларига тўғри келади.

2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган ҳамда фаолият кўрсатаётган кичик тадбиркорлик субъектлари иқтисодий фаолият турлари бўйича сони

(деҳқон ва фермер хўжаликларисиз)

	Рўйхатга олинганлар		Фаолият кўрсатаётганлар	
	бирлик	якунга нисбатан фоизда	бирлик	якунга нисбатан фоизда
Жами	**801**	**100,0**	**787**	**100,0**
шу жумладан:				
қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	84	10,5	84	10,7
саноат	138	17,2	138	17,5
қурилиш	75	9,4	74	9,4
савдо	247	30,8	242	30,7
ташиш ва сақлаш	51	6,4	49	6,2
яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	31	3,9	31	3,9
ахборот ва алоқа	34	4,2	33	4,2
соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар кўрсатиш	22	2,7	22	2,8
бошқа турдаги хизматлар кўрсатиш	119	14,9	114	14,5

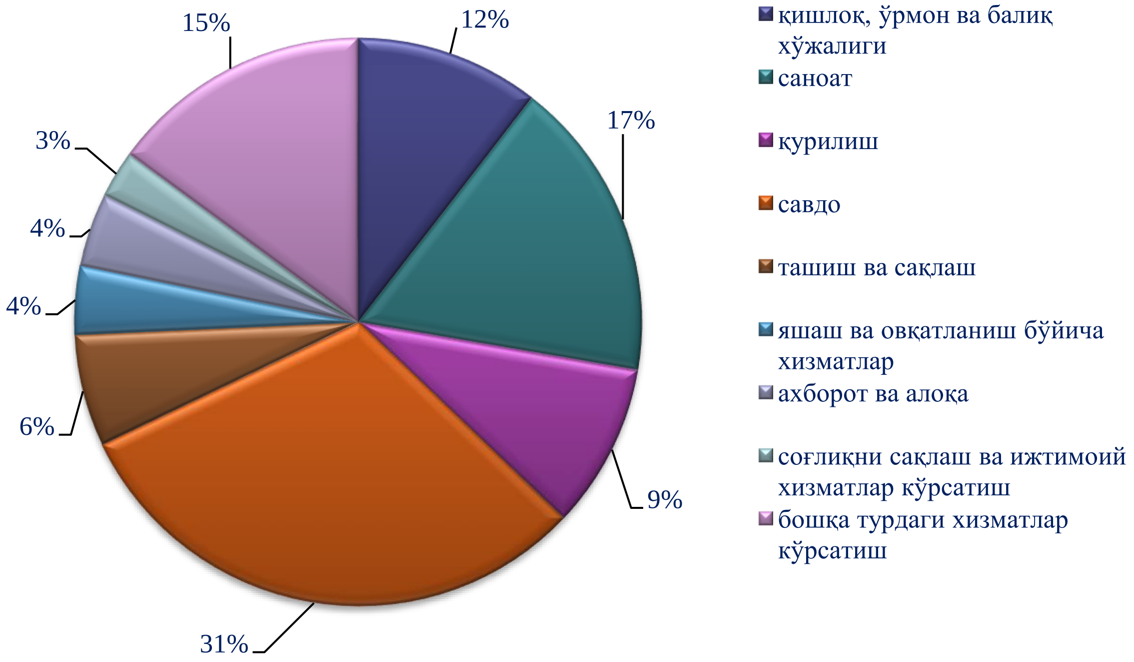

Хорижий инвестициялар ва сармоялар иштирокидаги корхоналар

Корхоналар ва ташкилотлар ягона давлат регистри маълумотларига кўра, Фарғона вилоятида 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига рўйхатга олинган чет эл инвестицияси киритилган корхоналар сони 389 тани ташкил қилиб, Бешариқ туманида 6 тани ташкил этади, шундан фаолият кўрсатаётган 6 та, янги ташкил этилгани 3та тани ташкил этади.

Оилавий корхоналар тўғрисида маълумот

2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига Бешариқ туманида жами 148 та оилавий корхона рўйхатдан ўтган бўлиб, ўтган йилга нисбатан 55 тага кўпайганлиги кузатилган, фаолият кўрсатаётганлари эса 148 тани ташкил этади.

Бешариқ туманида рўйхатдан ўтган оилавий корхоналарнинг Фарғона вилоятида тутган улуши 2,1 фоизга тенг.

	Рўйхатга олинган		***Фаолият кўрсатаётган***	
	01.10.2018	**01.10.2019**	**01.10.2018**	**01.10.2019**
Фарғона вилояти	**5326**	**7194**	**5268**	**7140**
Бешариқ	93	148	92	148
Фарғона вилоятидаги улуши,%	1,7	2,1	1,7	2,0

V. ИНВЕСТИЦИЯЛАР ВА ҚУРИЛИШ

2019 йилнинг январь–сентябрь ойларида асосий капиталга киритилган инвестицияларнинг умумий ҳажми 910,3 млрд. сўмни ёки 2018 йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 960,4 фоизни ташкил қилди.

Асосий капиталга киритилган инвестициялар

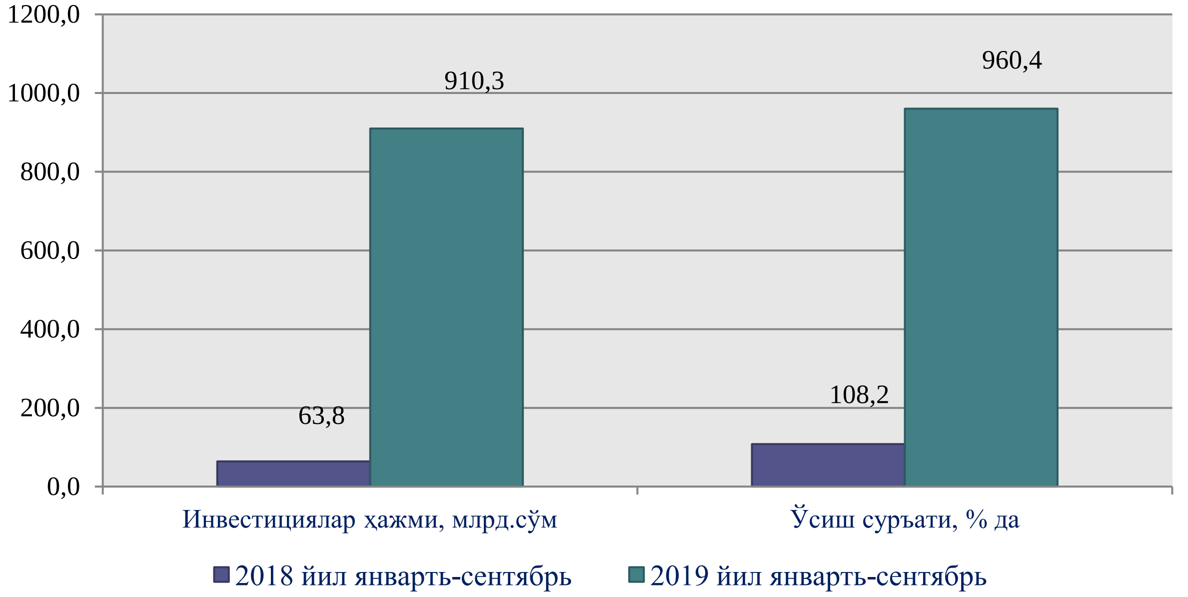

Асосий капиталга инвестицияларнинг молиялаштириш манбалари бўйича тақсимланиши

(жамига нисбатан фоизда)

2019 йилнинг январь–сентябрь ойларида асосий капиталга ўзлаштирилган тўғридан тўғри хорижий инвестиция ва кредитлар ҳажми 786,4 млрд.сўм ўзлаштирилди ва Фарғона вилояти бўйича улуши 12,9 фоизни ташкил қилди.

2019 йил январь-сентябрь ойларида Бешариқ тумани бўйича асосий капиталга ўзлаштирилган хорижий инвестиция ва кредитлар ҳажми

(млрд. сўм)

	Жами хорижий инвестициялар ва кредитлар	***шу жумладан:***		
		хукумат кафолати остидаги	***тўғридан-тўғри***	***бошқалар***
Жами хорижий инвестициялар ва кредитлар	**786,4**	**-**	**786,4**	**-**
Шу жумладан:				
Жами хорижий инвестициялар	**786,4**	**-**	**786,4**	**-**
Жами хорижий кредитлар	**-**	**-**	**-**	**-**

Ижтимоий соҳа объектларини қуриш

Туманда уй-жой қурилишида жами 22,2 млрд.сўмлик инвестициялар ўзлаштирилди ёки жами инвестициялар ҳажмининг 2,4 фоизини ташкил қилди.

2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида янги қурилиш ва реконструкция ҳисобидан фойдаланишга топширилган турар–жой ва ижтимоий соҳа объектлари

	Барча манбалар ҳисобидан			
	фойдаланишга топширилди		*2018 йил январь–сентябрь даврига нисбатан фоизда*	
	жами	*шу жумладан қишлоқ жойларда*	*жами*	*шу жумладан қишлоқ жойларда*
Уй–жой, умумий майдони, ***минг.кв.м***	**32,2**	**х**	**138,7**	**138,7**
ундан: якка тартибдаги уй–жойлар	32,2	х	138,7	138,7
якка тартибдаги уй–жойлар намунавий лойиҳалар бўйича шаҳар ва қишлоқ жойларда	х	х	х	х
Касалхоналар, *ётоқ ўрни*	х	х	х	х
Умумий таълим ва махсус мактаблар, *ўқувчилар ўрни*	х	х	х	х
Сув тармоқлари, *км*	11,5	11,5	123,6	123,6
Газ тармоқлари, *км*	0,3	0,3	60,0	60,0

Бешариқ туманида 2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида умумий майдони 32,2 минг кв.м. бўлган 239 та (2018 йил январь-сентябрига нисбатан 138,7 фоиз) уй-жой фойдаланишга топширилди.

Қурилиш фаолияти

2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида 250,0 млрд. сўмлик қурилиш ишлари бажарилиб, ўсиш суръати 2018 йилнинг январь–сентябрига нисбатан 307,3 фоизни ташкил этди.

2019 йил январь-сентябрь ойларида фаолият турлари бўйича қурилиш ишлари, *(жамига нисбатан фоизда)*

2018 йил

2019 йил

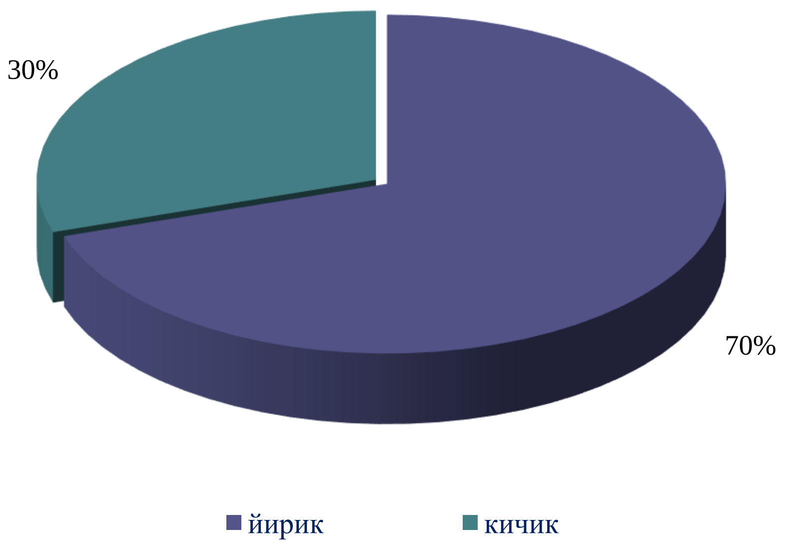

VI. ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИ ВА ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР

Жорий йилнинг январь–сентябрь ойларида чакана савдо товар айланмаси 331,5 млрд. сўмни ёки 2018 йилнинг шу даврига нисбатан 101,5 %ни ташкил қилди.

Йирик корхоналарнинг чакана савдо товар айланмасида (умумий овқатланишни қўшган ҳолда) 5,3 млрд. сўмни ташкил қилади ва умумий чакана савдо товар айланмасидаги улуши 1,6 % ни ташкил қилди.

Кичик корхона ва микрофирмаларнинг товар айланмаси 326,1 млрд. сўмга етди, умумий чакана савдо товар айланмасидаги улуши эса 86,7 % ни ташкил қилди.

Умумий товар айланмаси ҳажмининг 26,9 млрд. сўми якка тартибдаги тадбиркорлар ва жисмоний шахсларнинг ҳисобига тўғри келди. Ушбу секторнинг жами чакана савдо товар айланмаси ҳажмидаги улуши 8,1 % га тенг бўлди.

Чакана савдо товар айланмаси (овқатланишни қўшган ҳолда)таркиби, фоизда

(2019 йилнинг январь–сентябрь ҳолатига)

	Жами		*Аҳоли жон бошига*	
	млрд. сўм	***2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан фоизда***	***минг сўм***	***2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан фоизда***
Чакана товар айланмаси	331,5	101,5	1476,8	99,8

Бешариқ туманида ташқи савдода экспорт ва импортни улуши,
фоизда

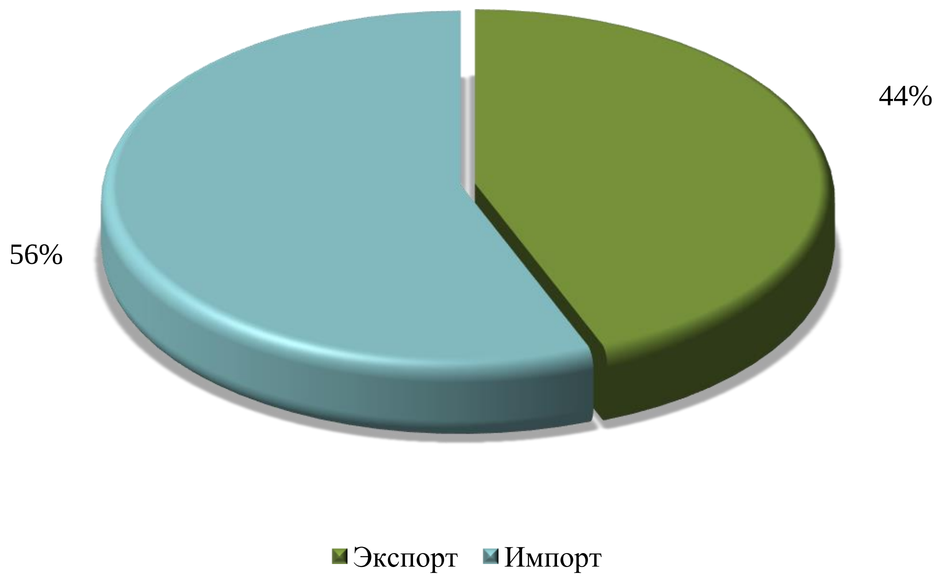

Бешариқ туманида ташқи савдонинг 56,4 фоизни импорт ташкил қилади. Импорт январь-сентябрь ойида 14,5млн долларга тенг бўлди.

Бешариқ туманининг ички ва ташқи савдо кўрсаткичларининг Фарғона вилоятида тутган улуши, фоизда

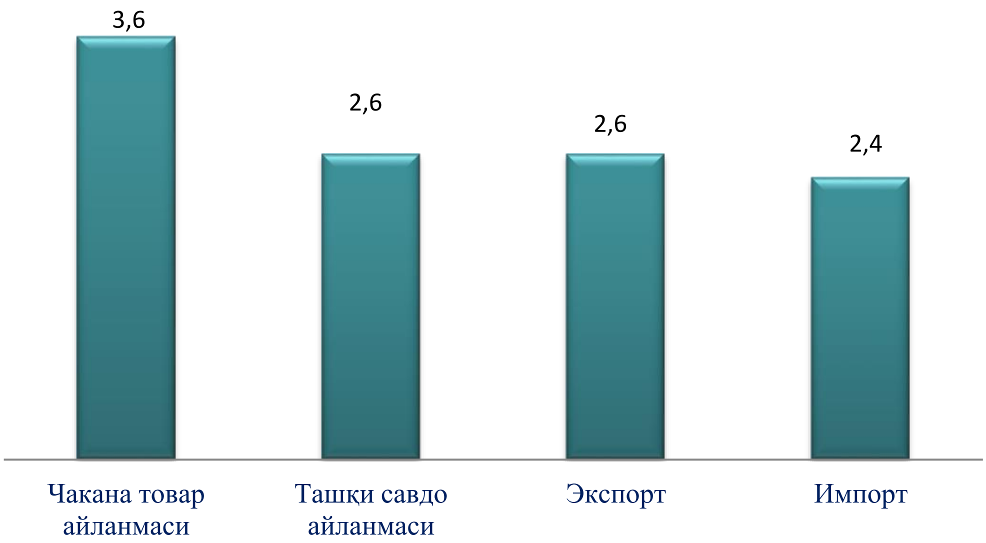

Ташқи савдо айланмаси

(млн. АҚШ доллари)

	Ташқи савдо айланмаси	Экспорт	Импорт	Сальдо
2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида	14,5	11,2	14,5	-3,3

Бешариқ тумани ташқи савдо айланмаси 2019 йилнинг январь–сентябрида 14,5млн. АҚШ долларни, жумладан экспорт 11,2млн. АҚШ долларни, импорт 14,5млн. АҚШ долларни, шунингдек ташқи савдо сальдоси -3,3 млн. АҚШ долларни ташкил этди.

VII. ҚИШЛОҚ, ЎРМОН ВА БАЛИҚ ХЎЖАЛИГИ

2019 январь- сентябрь ойларида ишлаб чиқарилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг хўжаликлар тоифалари бўйича тақсимланиши

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг хўжаликлар тоифалари бўйича тақсимланиши

2019 йил январь-сентябрь ойлариа барча тоифадаги хўжаликлар томонидан 982,5 млрд.сўмни ёки 2018 йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 106,4 фоизни ташкил қилди.

Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги соҳасининг асосий кўрсаткичлари

(1 октябрь ҳолатига)

	млрд. сўм		Ўсишсуръати, %
	2018 й.	2019 й.	
Қишлоқ, ўрмонвабалиқхўжалигисоҳасидаишлабчиқаришҳажми	**814,1**	**982,5**	**106,4**
Қишлоқхўжалигимаҳсулотлариишлабчиқаришҳажми	**794,4**	**950,4**	**105,9**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	213,3	276,4	109,5
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	569,6	632,9	100,8
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	11,4	41,1	295,5
Деҳқончиликмаҳсулотлариишлабчиқаришҳажми -жами	**497,1**	**554,6**	**102,0**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	208,8	254,2	102,3
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	287,0	297,3	101,3
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	1,2	3,0	223,6
Чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми-жами	**297,3**	**395,7**	**439,8**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	4,5	22,1	303,9
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	282,5	335,5	100,3
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	10,2	38,1	108,7
Ўрмонхўжалигидаишлабчиқарилганмаҳсулот (хизмат)ларҳажми	**8,5**	**10,6**	**124,7**
Балиқхўжалигидаишлабчиқарилганмаҳсулот (хизмат)ларҳажми	**7,3**	**11,6**	**158,9**

Деҳқончилик.
Қишлоқ хўжалиги экинлари майдони

(1 октябрь ҳоладига)

	2018 й.	2019 й.	
	га	*га*	*ўсиш суръати, %*
Қишлоқхўжалигиэкинлариэкилганмайдон, жами гектар	**21922,0**	**21043,1**	**96,0**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	18748,0	17206,6	91,8
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	2938,0	2939,8	100,1
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	236,0	896,7	380,0
Дон ва дуккакли дон экинлари	**9997,0**	**9613,8**	**96,2**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	9022,0	9098,1	100,8
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	847,0	379,7	44,8
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	128,0	136,0	106,3
Техникэкинлар – жами	**9206,0**	**8381,0**	**91,0**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	9147,0	7664,0	83,8
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	3,0	7,0	233,3
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	233,3	711,0	1269,1
Ғўза	**9182,0**	**8271,0**	**90,1**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	9140,0	7575,0	82,9
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари			
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	42,0	696,0	1656,4

	2018 й.	2019 й.	
	га	*га*	*ўсиш суръати, %*
Картошка	**717,0**	**787,0**	**109,7**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	2,0	1,0	50,0
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	715,0	786,0	109,9
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	-	-	-
Сабзавотлар – жами	**1317,0**	**1500,0**	**113,9**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	153,0	145,0	94,8
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	1164,0	1354,0	116,4
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	-	-	-
Озиқболполиз – жами	**220,0**	**281,0**	**127,7**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	28,0	16,0	58,2
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	192,0	265,0	137,9
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	-	-	-
Озуқаэкинлари – жами	**465,0**	**473,0**	**101,7**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	396,0	275,0	69,4
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	18,0	148,0	822,2
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	51,0	50,0	98,0
Меваларварезаворлар-жами	**3700,0**	**3794,0**	**102,6**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	3168,0	3265,0	103,1
деҳқон (шахсийёрдамчи) ўжаликлари	522,0	519,0	99,4

	2018 й.	2019 й.	
	га	*га*	*ўсиш суръати, %*
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	10,0	10,0	100,0
Токзорлар – жами	**67,0**	**59,0**	**88,1**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	8,0	-	-
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	59,0	59,0	100,0
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	-	-	-

Январь-сентябрда деҳқончилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш

	тонна		*ўсишсуръати, %*
	2018 й.	*2019 й.*	
Дон вадуккакли дон экинлари - жами	**46006,0**	**47466,0**	**103,2**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	37873,0	45416,3	119,9
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	7638	1743,7	22,8
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	495,0	306,0	61,8
Картошка	**18271,0**	**19121,0**	**104,7**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	17,0	26,0	152,9
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	18254,0	19095,0	104,6
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	0,0	0,0	0,0
Сабзавотлар – жами	**47288,0**	**50561,0**	**106,9**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	5759,0	4924,0	85,5
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	41529,0	45201,0	108,8
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	0,0	436,0	
Озиқбоплолиз – жами	**3566,0**	**3620,0**	**101,5**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	1041,0	1006,0	96,6

	тонна		*ўсишсуръати, %*
	2018 й.	*2019 й.*	
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	2525,0	2614,0	103,5
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	0,0	0,0	0,0
Меваларварезаворлар–жами	**21489,0**	**22004,0**	**102,4**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	10025,0	10244,0	102,2
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	11414,0	11724,0	102,7
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	50,0	36,0	72,0
Узум – жами	**616,0**	**643,0**	**104,4**
шу жумладан:			
фермер хўжаликлари	15,0	17,0	113,3
деҳқон (шахсийёрдамчи) хўжаликлари	601,0	626,0	104,2
Қишлоқхўжалигифаолиятиниамалгаоширувчиташкилотлар	0,0	0,0	0,0

2019 январь-сентябрь ойларида асосий турдаги деҳқончилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришда хўжаликлар тоифаларининг улуши

Чорвачилик. 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига ўтган йилнинг шу даврига нисбатан йирик шохли қорамоллар 100,0 фоизга (жами 81096 бошни ташкил қилди), шу жумладан сигирлар 102,8 фоизга (29690 бош), қўй ва эчкилар 106,1 фоизга (64856 бош), ўсди.

1 октябрь ҳолатигачорвамоллари вапаррандалар бош сони

	бош		*ўсишсура ти, %*
	2018 й.	*2019 й.*	
Йирикшохлиқорамоллар	**8118,0**	**81096,0**	**100,0**
шу жумладан:			
Фермерхўжаликлари	1125,0	1136,0	101,0
Деҳқон (аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари	79632,0	79665,0	100,0
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	361,0	295,0	81,7

	бош		ўсишсурати, %
	2018 й.	2019 й.	
Улардансигирлар	**28877,0**	**29690,0**	**102,8**
шу жумладан:			
Фермерхўжаликлари	513,0	449,0	87,5
Деҳқон (аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари	28223,0	29142,0	103,3
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	141,0	99,0	72,0
Қўй ва эчкилар	**61128,0**	**64856,0**	**106,1**
шу жумладан:			
Фермер хўжаликлари	1326,0	4803,0	362,2
Деҳқон (аҳолининг шахсий ёрдамчи) хўжаликлари	59621,0	59768,0	100,2
Қишлоқ хўжалиги фаолятини амалга оширувчи ташкилотлар	181,0	285,0	157,5
Отлар	**883,0**	**898,0**	**101,7**
шу жумладан:			
Фермерхўжаликлари	68,0	78,0	114,7
Деҳқон (аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари	813,0	818,0	100,6
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчи ташкилотлар	2,0	2,0	100,0
Паррандалар	**592647,0**	**1169388,0**	**197,3**
шу жумладан:			
Фермерхўжаликлари	998,0	263430,0	26395,0
Деҳқон (аҳолининг шахсий ёрдамчи) хўжаликлари	232021,0	330438,0	142,4
Қишлоқ хўжалиги фаолятини амалга оширувчи ташкилотлар	359628,0	575520,0	160,0

Деҳқон (аҳолининг шахсий ёрдамчи) хўжаликларида йирик шохли қорамолларнинг улуши 98,2 фоизни, фермер хўжаликларида эса 1,4 фоизни, шу жумладан, сигирлар мос равишда 98,2 ва 1,4 фоизни, қўй ва эчкилар 92,2 ва 7,4 фоизни, отлар 91,1 ва 8,6 фоизни, паррандалар 28,3 ва 22,5 фоизни ташкил этди.

2019 йилнинг январь-сентябрда барча тоифадаги хўжаликларда тирик вазн ҳисобида 6376 тонна гўшт (2018 йилнинг январь-сентябрга нисбатан 134,3 фоизга кўп), 72291 тонна сут (100,6 фоизга кўп), 56624 минг дона тухум (143,3 фоизга) ишлаб чиқарилди.

Январь-сентябрь ойларида ишлаб чиқарилган чорвачилик маҳсулотлари

	2018 й.	*2019 й.*	*ўсишсуръати, %*
***Гўшт (тириквазнда),* тонна**	**4749,0**	**6376,0**	**134,3**
шужумладан:			
Фермерхўжаликлари	25,0	224,0	896,0
Деҳқон (аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари	4625,0	4632,0	100,2
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчиташкилотлар	99,0	1520,0	1535,4
***Сут,* тонна**	**71832**	**72291**	**100,6**
шужумладан:			
Фермерхўжаликлари	421	528	125,4
Деҳқон (аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари	71235	71655	100,6
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчиташкилотлар	176	108	61,4
***Тухум,* мингдона**	**39525**	**56624**	**143,3**
шужумладан:			
Фермерхўжаликлари	529	20821	3935,9
Деҳқон	20344	20541	101,0

	2018 й.	2019 й.	ўсишсуръати, %
(аҳолинингшахсийёрдамчи)хўжаликлари			
Қишлоқхўжалигифаолятиниамалгаоширувчита шкилотлар	18652	15262	81,8

2019 январь-сентябрь ойларида асосий турдаги чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришда ҳўжаликлар тоифаларининг улуши

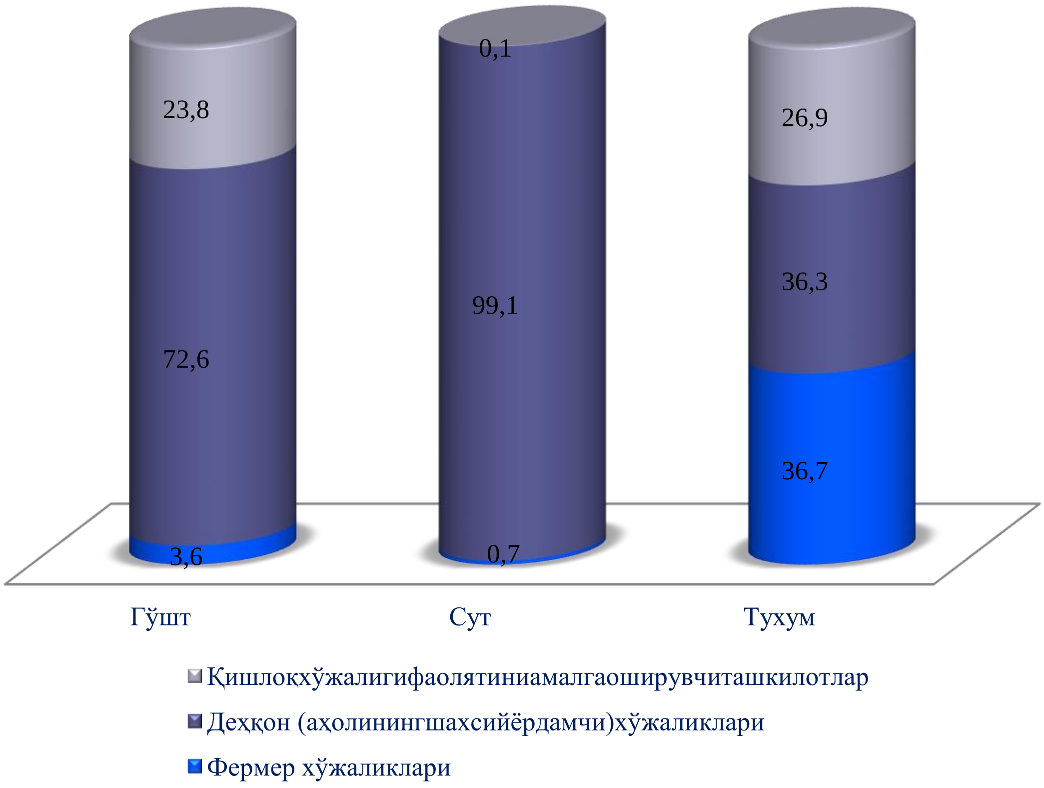

VIII. ДЕМОГРАФИЯ ВА МЕҲНАТ БОЗОРИ

Дастлабки маълумотларга кўра, 2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига Бешариқ тумани доимий аҳоли сони 225,9 минг кишини ташкил қилди ва йил бошидан 2,8 минг кишига ёки 102,8 фоизга кўпайди..

Доимий аҳоли сони

(2019 йил 1 октябрь ҳолатига, минг киши)

	Жами аҳоли сони	шу жумладан:	
		эркаклар	аёллар
Фарғона вилояти	**3733,0**	**1880,8**	**1852,2**
Бешариқ	225,9	114,4	111,5

Бешариқ туманининг доимий аҳоли сонида эркак ва аёлнинг улуши

(фоизда) (1 октябрь 2019 йил ҳодатига)

Шунингдек,2019 йилнинг 1 октябрь ҳолатига Бешариқ туманида 49,4% аёллар ва 51,6% эркаклар ташкил этган. Демак, Бешариқ туманида эркаклар сони аёллар сонига нисбатан кўпроқ эканлигини кузатишимиз мумкин.

Январь-сентябрь ойларида аҳолининг табиий ҳаракати

	киши			*ҳар 1000 аҳолига, нисбатан*	
	2018й.	*2019й.*[1)]	*ўсиш, камайиш*	*2018й.*	*2019й.*[1)]
Туғилганлар	3440	3630	190	20,9	21,6
Ўлганлар	737	709	-28	4,5	4,2
Табиий ўсиш	2703	2921	218	16,4	17,4
Никоҳлар	1161	1059	-102	6,3	6,3
Ажралишлар	141	135	-6	0,7	0,8

Туғилиш даражаси. 2019 йилнинг январь-сентябрь ҳолатига Бешариқ туманида туғилганлар сони 3630 кишини ташкил қилди ва 2018 йилнинг шу даврига (3440 киши) нисбатан 190тага кўпайди. Туғилиш коэффициенти мос равишда 21,6 промиллени ташкил қилди ва 2018 йилнинг шу даврига (20,9 промилле) нисбатан 0,7 промиллега кўпайди.

Туғилиш даражасининг Бешариқ туманида (20,9 дан 21,6 промилле)га кўпайганлиги кузатилди.

Ўлим даражаси. 2019 йилнинг январь-сентябрь ҳолатига Бешариқ туманида ўлганлар сони 709 кишини ташкил қилди ва 2018 йилнинг шу даврига (737 киши) нисбатан -28 тага ўлимлар сони камайди. Мос равишда ўлим коэффициенти 4,2 промиллени ташкил қилди (2018йил январь-сентябрда 4,5 промилле).

[1)] дастлабки маълумот

Табиий ўсиш. Юқоридаги жадвалдан шуни кузатишимиз мумкинки 2019 йилнинг январь-сентябрь ҳолатига Бешариқ туманида 2921 кишини ташкил қилди ва 2018 йилнинг шу даврига (2703 киши) нисбатан кўпайганини кузатишимиз мумкин.

Январь-сентябрь ойларида аҳолининг табиий ҳаракати

(киши, бирликда)

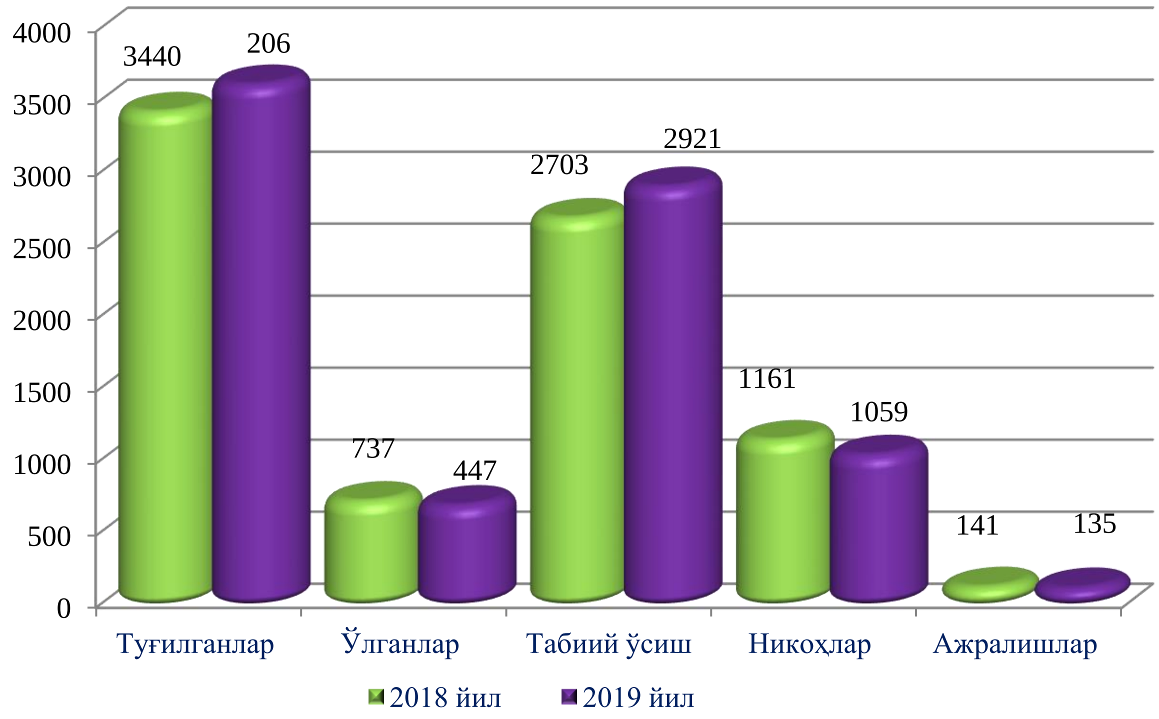

Никоҳлар ва ажралишлар. 2019 йилнинг январь-сентябрда ФҲДЁ органларида 1059 та никоҳлар ва 135 та ажралишлар рўйхатга олинди. минг аҳолига нисбатан 6,8 га никоҳ (2018 йилнинг тегишли даврида 6,3 га) ва 0,8 гаажралишлар (2018 йилнинг тегишли даврида 0,7 га) тўғри келади.

Миграция. Дастлабки маълумотларга кўра, 2019 йилнинг январь-сентябрь ойларида Бешариқ тумани бўйича кўчиб келганлар сони 229 кишини, шу давр мобайнида кўчиб кетганлар сони эса 369 кишини ташкил қилди. Миграция қолдиғи -140 кишига (2018 йилнинг шу даврида - 40 киши) тенг бўлди.

Январь-сентябрь ойларида аҳолининг миграция кўрсаткичлари

(киши, бирликда)

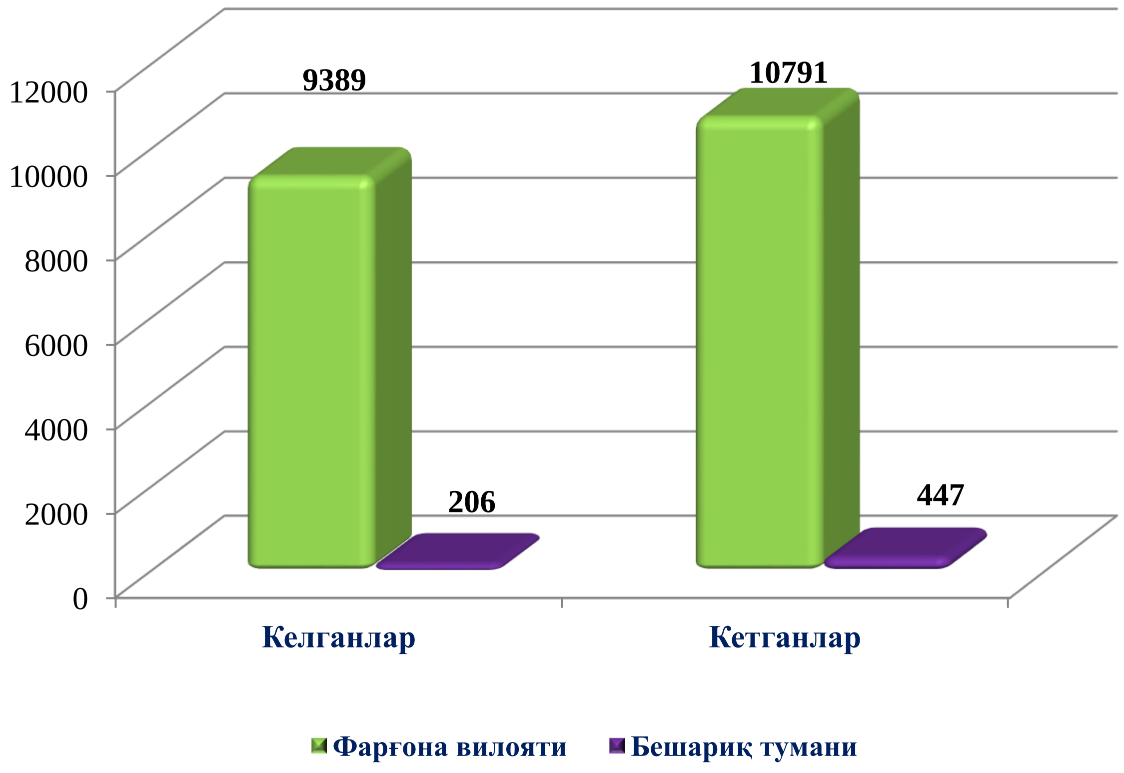

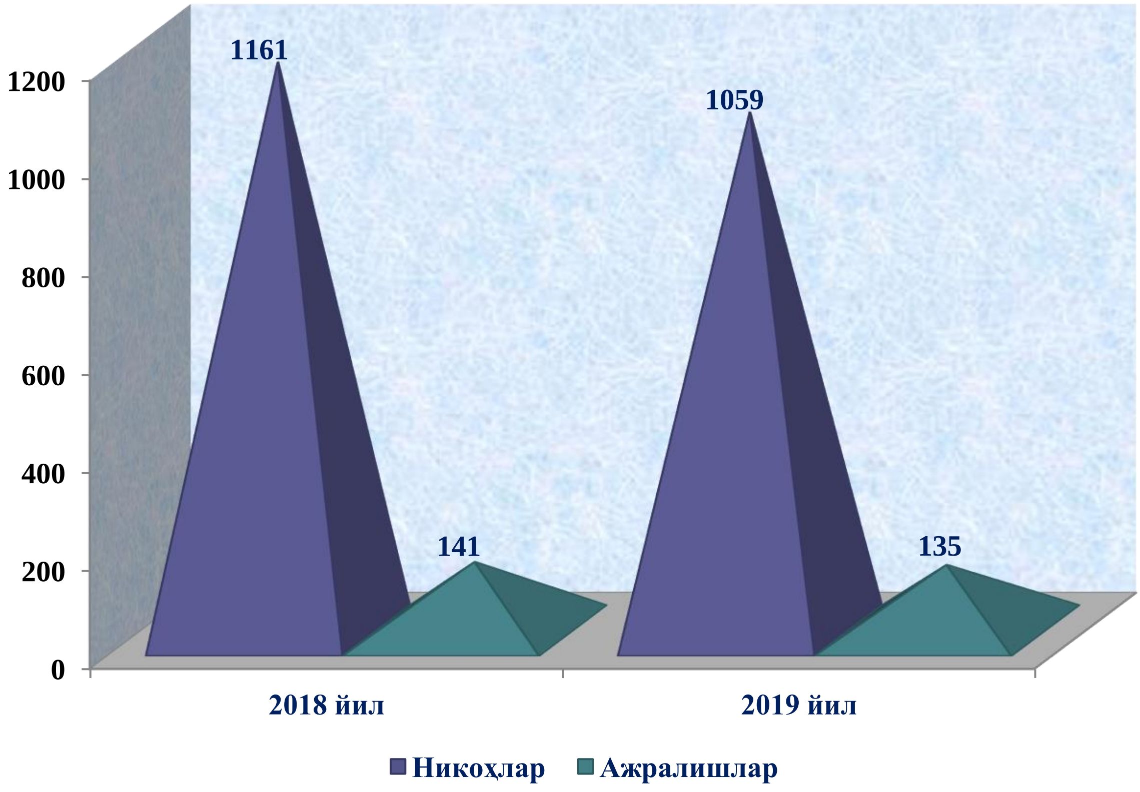

Бешариқ туманининг ижтимоий кўрсаткичлари

(1 октябрь ҳолатига)

	Сони		Коэффициенти, 1000 аҳолига нисбатан	
	2018 йил	2019 йил	2018 йил	2019 йил
Доимий аҳоли сони, (минг киши)	221,9	225,9	x	x
Аҳолининг табиий ўсиши (киши)	2703	2921	16,4	17,4
Туғилганлар (киши)	3440	3630	20,9	21,6
Вафот этганлар (киши)	737	709	4,5	4,2

Тузилган никоҳлар (киши)	1161	1059	6,3	6,3
Никохдан ажралишлар (киши)	141	135	0,7	0,8
Кўчиб келганлар (киши)	386	229	2,3	1,4
Кўчиб кетганлар (киши)	428	369	2,6	2,2

Ўртача ойлик иш ҳақи. 2019 йил январь-сентябрь ойларида Фарғона вилоятида ўртача ойлик номинал ҳисобланган иш ҳақи 1816,4 минг(131,7 фоиз) сўмни ташкил этди. Бешариқ туманида эса 1367,7 минг(132,7 фоизни) сўмни ташкил этди.

Бунда иш ҳақига устама, мукофот, рағбатлантириш хусусиятига эга тўловлар, компенсация ва ишланмаган вақт учун ҳақ каби тўловлар киритилган, шунингдек унинг таркибида жисмоний шахслар даромад солиғи, ижтимоий суғурта ва касаба уюшмасига тўловлар ҳам мавжуд.

2019 йил январь-сентябрь ойларида Фарғона вилоятида ўртача ойлик иш ҳақининг энг юқори миқдори Фарғона шаҳрида 2311,0 минг сўм, Қўқон шаҳрида1986,3 минг сўм (131,2 фоиз) ва Қувасой шаҳрида 1943,5 минг сўмни (121,1 фоиз) ташкил этган.

2019 йил январь-сентябрь ойи учун ўртача номинал ҳисобланган иш ҳақи

(қишлоқ хўжалиги ва кичик тадбиркорлик субъектларидан ташқари)

минг сўм

	2018 йил январь-сентябрь	*2019 йил январь-сентябрь*
Фарғона вилояти	**1378,8**	**1816,4**
Фарғона ш.	1783,0	2311,0
Қўқон ш.	1513,5	1986,3
Қувасой ш.	1604,5	1943,5
Марғилон ш.	1231,5	1732,8
туманлар:		
Олтиариқ	1121,9	1543,3
Қўштепа	1122,2	1476,0
Боғдод	1157,4	1612,4
Бувайда	1034,8	1418,5
Бешариқ	1029,9	1367,6
Қува	1111,3	1478,2
Учкўприк	1093,9	1541,9
Риштон	1103,9	1485,5
Сўх	1234,1	1561,5
Тошлоқ	1472,4	1802,5
Ўзбекистон	1082,3	1598,4
Фарғона	1075,8	1382,1
Данғара	1106,6	1496,7
Фурқат	1167,2	1640,4
Ёзёвон	1192,8	1779,9

БЕШАРИҚ ТУМАНИНИНГ СТАТИСТИК КЎРСАТКИЧЛАРИ 2019 ЙИЛ ЯНВАРЬ-СЕНТЯБРЬ

Нашрга масъул:
Бешариқ туман статистика бўлими
тел; (371) 230-87-49, (373)612-10-09

Фарғона вилоят статистика бошқармаси
Фарғона ш,, Оқйўл кўчаси,104А
WWW,FARSTAT,UZ